

slaet, medens vi fra vor Side ikke alene have overordentlig store Betæneligheder derved, men vi mene i det hele og store, at det praktisk og faktisk ikke lader sig gøre. Jeg skal ikke her fordybe mig i disse akademisk set meget interessante Sammenligninger mellem direkte og indirekte Skatter i de forskellige Lande. Som jeg allerede tillod mig at sige ved første Behandling, bør det for os være ret ligegyldigt, hvorledes Forholdet mellem de direkte Skatter og indirekte Skatter er i Frankrig, England og andre Lande, thi hvert Land har sin specielle historiske Udvikling paa Skattevæsenets Omraade. Det, det kommer an paa, er, om Fordelingen er passende for vore Forhold. Det synes stadig at forglemmes, først fra Regeringens og nu ogsaa fra Flertallets Side, at den direkte personlige Skat nu en Gang er den Kilde, som hos os Kommunerne skulle øse af — og allerede øse rigeligt af. Hvis man nu skal til at pumpe saa meget mere ud af den samme Brønd ogsaa fra Statskassens Side, komme vi til en fuldstændig ensidig og urimelig Brug af denne enkelte Skat. Naar man lægger de kommunale Skatter til, saaledes som de forme sig i de forskellige Købstæder, og nu vil gaa til de Sats, der ere foreslaaede fra Regeringens Side, deriblandt ogsaa den yderligere Forhøjelse af Formueskatten, vil man komme til det Resultat, at Formueindtægterne omkring i vore større Provinsbyer kunne blive beskattede saaledes, at man tager en Trediedel af en Mands Indtægt i direkte Skatter, og saa kommer dertil oven i Købet alt, hvad han skal betale i indirekte Skatter, Forbrugsafgifter af forskellig Art. Det er imidlertid en overordentlig betænkelig og farlig Sag at tage en Trediedel af en Mands Indtægt i direkte Skat, og det er min faste Overbevisning, at det lader sig ikke gøre. Derimod vil Befolkningen ganske naturligt rejse sig, og det er derfor, at vi fra vor Side netop foreslaa, at hvis man overhovedet vil ind paa den Vej: at forhøje den nuværende Indkomstskat blot noget ud over den nuværende, er det en saa betænkelig Sag, at man kun kan gøre det som et Eksperiment for et Aar ad Gangen, saa at Befolkningen derved kan tilkendegive, hvorledes den forholder sig til denne Skatteforhøjelse, og saaledes, at Rigsdagen bliver tvungen til atter at tage Spørgsmaalet op til en gennemgribende Behandling om et Aar. Derfor siger jeg, at mine Bemærkninger knytte sig til §§ 1 og

55, fordi § 55 omhandler Tidspunktet for denne Lovs Ikrafttræden og Gyldighedsfrist.

Det er jo saa, at dette Lands Hovedmangel i økonomisk Henseende er Mangel paa disponibel Kapital, det er Kræftskaden herhjemme. Den store Forgældning til Udlandet, hvori vi ere komne, er netop opstaaet paa Grund af den stadige, haardnakkede sig holdende Mangel paa disponibel Kapital. Det er da klart nok, at det er saa sin Sag for et lille Land, der mangler disponibel Kapital, at lægge en Skat, der føles som fuldstændig utaalelig af dem, der opspare, der ikke bruge hele deres Indtægt, men lægge noget til Side. Og naar nu det ærede Medlem, som sidst talte (P. Munch), gerne vil fremstille det saaledes, at den Kreds af store Skatteydere, som han kaldte Overklassen, er saadan en Slags Kælebørn — jeg tror oven i Købet, han brugte det Udtryk — for Samfundet, og at de som Følge deraf have en overordentlig stor Forpligtelse til at bære hele Byrden, maa jeg bestemt modsige denne Betragtning. Naar en Mand har en Formueindtægt af 15,000 Kr., kan han særdeles vel ved sit rent personlige Arbejde have tjent og opsparet disse Penge, derpaa kunde jeg paa staaende Fod nævne en Mængde Eksempler, og bor han i en Provinsby med en Skatteprocent af 10—12 eller lignende, vil han kunne komme til at aflevere 5,000 Kr. af de 15,000 Kr. Maa nu denne Mand ikke med Rette spørge: Hvad har jeg for mine 5,000 Kr.? Han har i Sammenligning med Arbejderen, med den mindre velstillede, slet ingenting. Hvad der i Retning af Belysning, Forsvarsvæsen o. s. v. sker, foregaar ikke for hans Skyld, det sker ogsaa for alle andres Skyld, det vil alligevel ske, om han leyer eller ikke leyer, om han betaler sin Skat eller ej. Han har for sine 5,000 Kr. slet intet i Sammenligning med de andre.

Den Skattepolitik, der føres af de Herrer, vil uundgaelig føre til, at Samfundet mere og mere bliver delt i to store Klasser: een Klasse, som mere eller mindre ved egen Skyld — thi det er jo indrettet saaledes i det moderne Samfund, at enhver, der har særlig Energi og Flid, skyder op, selv om han kommer fra de laveste Lag — har en ringe Indtægt, og en anden Klasse, der paa Grund af stor Flid, Vindskibehold og Sparsommelighed har en større Indtægt. Og de, som have disse socialt værdifulde Egenskaber og sætte hele Samfundsarbejdet i Gang,